

Latwepeschu Awises.

58. gadagahjums.

Nr. 4.

Treschdeenā, 24. Janwar (5. Februar).

1879.

Redakteera adrese: Pastor Sakranowicz, Luttringen pr. Frauenburg, Kurland. — Ekspedizija Besthorn k. (Reyher) grammatu-bohdē Selgawā.

Redakcija: No cefšjemehm. No ahrjemehm. Wisjaunatahs finans. Mana drauga dšihwes-stahšs. Mihilais Dšihšker. Kreewu walšs budšhets 2c. Atbilda Mihilseeetim. Preefšch Selgawāš latw. turimehmo 2c. Atbilda. Šubinašchanaš.

No cefšjemehm.

Behterburga. Par to mehri deenwišchōšs teef sinohts, ka tur no 14. Janwar taiš kasaku stanzās ap Astrakanu nau nekahdi flimneeki wairš no jauna klahd nahkufchi. Pee teem beidsamajeem flimneekem bij wehl tahš pašchas sīhmes kā agrak: stipra galwasafahpe, drudšis, wemšchana, turklat tihfus fleki un mehra pumpumi u. t. pr. Wišas tahš sahdschas, kur fehriga rahdijusees, ir us to zeetako noflehtas un tohp sklaidrotas; waktis stahw us wišahm pufehm, tā ka it nekahda fehrigas twaiku aišwasafchana newar notikt. Undeli taš gan trauzē, ka wiš tee zeli tur tohp aišlohdsiti, bet newar neko lihdsiht. No Behterburgas ir dakteri un dakteri studenti nobraukufchi us deenwišcheem, lai wišur buhtu ahrštes pee rohkās. Tee dabuhu labu lohni un turklat tohp wīnu peederigeem pensijas apfohlitas, ja wīni tai darba laukā fawu dšihwibu saudetu.

Ap Turku ta galiga iškliškchana, us ko deenu no deenas gaida, nau wehl notikufi. Turku ministeris efoht no Kreewu waldischanaš peeprafijis, lai Kreewu seme raida ahrā no faweem Kaukafijas rohbescheem kahdus 7000 Turku jauneklus, kas karadeenesta deht tur nobehgufchi. Wehl nau atbilda us tam dohta. Englante ari nahk Sultanam wiršā, lai tahš apfohlitahš reformas newilžina, zitadi it nekur nedabufchoht wairš nauđu usleeneht.

— Profefori un waldbibas kungi ir dohmu pilni deht tahš fehrigas, ta tā faukta mehra deht, kas pee muhsu walšs rohbeschahm parahdijees. Tohp par wišadahm eeriktehm gahdats, ka fchi nīkna fehriga ne-išplatahš tahlak. Lihds fchim ta leekahš apwalbida.

— No Afganistanas maš jaunu šīnu. Šchir-Allis wehl paleek Tafchkendā; wīna dehtš nemoht tohs peebrihdeht, kas pa Englandecfcheem metufchees.

— Muhsu augstee weefi iš tahlahš Rihnas keisara walšs tika 7. Janwar Keisara seemas-pili usnemti. No tahš deenas sahkoht tee ir uswilufchi par fawu namu, kurā dšihwo, fawu leelo, dšelteno walšskarogu, us kura redsams, kā puhkis ar atwehtu rihkli grafahš fauli apriht. Wīnu usnemšchana pili bij schahda: Pulksten pušzel 1. atbrauza 3 zeremoniju meisteri ar Keisariskahm kareetehm Rihneefchus nowest us pili. Pirmajos ratōš, ar 4 firgi, brauza weens Kreewu zeremonijas meisters, tad nahza gohda rati, ar 6 peleki firgi preefšchā, tur fehdeja Rihnas augstais suhtnis Dschunhoe, treschajōš ratōš wīna abi sekreteri, katrōš ratōš fehdeja atkal pa zeremonijas meisteram; beigās jahja ofizeers ar 4 fulaineem. Keisara pili atbraužohht waktis stahja us fronti. Pili weefus fanehma firšis Gollizin un tee nu gahja zaur 4 leelajahm sahlehmi zauri un peektā tika pee galda ar tehju pazeenati. No tureenes dewahš zaur balto sahli selta sahle, kur ta audienza bij. Tur Dschunhoes pašneedsa muhsu kungam un Keisaram fawa keisara grammatu, to no dšeltena atlafa lakata iškliškchanaš. Tullš pazeldams lašja fcho grammatu preefšchā, kas tā flaneja: ka leelais Rihnas walbineekš šweizina leelo Kreewijas Keisaru, ka abas walšis jau 200 gadus draudšibā dšihwojoht, abas efoht weena familija, tagad nu deht draudšibas apstiprinashchanaš un jaunu deribu nofleghschanaš tohpohht suhtihš Rihnas walbineeka augstais fulainis un ministeris, kam taš gohds diwafschu pahwa spalwu nest u. t. pr. Behz audienzas weda kungus pee brohkasta. Wīnu apgehršs bij melna atlafa wiršwahrkī ar seltu un šidū iškhuhti, us galwas bij pahwa spalwa. Zaur Keisariskahm sahlehmi eimohht Rihneefchi nemas nekahš trauzotees zaur wišeeem teem flaištumeem un dabrgumeem.

— Muhsu kungs un Keisars ir, kā „Wald. wehstn.“ šīno, 10. Janwar tohs Tehrpatas studentus, kas nobeigtajā Turku karā pee farlanā krusa beedribas bij darbā, par wīnu uszihtigeem puhlineem apdahwinajis ar gohdafihmehm, un prohti: stud. med. Theodor Schröderu ar treschahš klafes Stanislawa-ordeni ar sohbeneem, un to pašchu ordeni bes sohbeneem ir dabujufchi: stud. pharm. Heinrich Hach's, stud. med. Nikolai Bojanus un stud. med. Aleksander Korckly's. Wiš fchee studenti bij pee ewang. lasaretes Siskowā darbā.

— Par Kreewijas suhtni Madridē ir, kā „Wald. wehstn.“ šīno, firšis M. A. Gortschakows, muhsu firmā walšskanzlera dehtš, agrak suhtnis Schweizijā un tagad Dresdenē, — ezelts.

— Muhsu ahrleetu ministerijai ir orientā, kā „Wald. wehstn.“ iškliškchanaš, preefšch suhtnu, generalkonsulu un wiškonsulu nolohneschanaš turenes daschadōšs pilsehtōš par gadu ja-išohd 203 tuhšt. rubl. flanaš nauđu.

— No Lihw-Behršes. Šwaigšnes deenā, 6. Janwar, notureja Lihw-Behršes Dseefmu-krohnis fawus diwpašmitohš gada-fwehtkus, us ko zeen. dšimtskungs bij fawu sahli atwehlejis. Šwehtki bij stipri apmekleti. Daschi weefi bij pat par trihs juhdschm us tureeni zelofufchi. Šwehtki eefahkahš ar fwehtku uwertiru, spehlefa no Lihw-Behršes mušika-koħra, sem Weidenberg'a k. wadischanaš. Behz tam no wišeeem kohpā, ar mušika pawadischamu, dšeedaja: „Mihliba, kas radijufi.“ — tad fwehtku-runa no Zin'a kunga; behz tam „Deewš fargi Keisaru.“ no wišeeem kohpā dšeedata.

Tad fahkahš danzofschana pee jauka mušika. Pa starpahm tika wairak runas turetas, un jaukas dšeesminas sem A. Peterfon'a k. wadischanaš nodšeedatas. Ari wairak tautas-dšeesminas dšeedaja. Wišur bij preeš un jautriba redsama. Šwehtki beidsahš pulksten 4. no rihta, kur katris ar jauku fwehtku atminu us mahjahm dewahš.

M—...

— No Upesmušchas, Sakas kirspehlē. Upesmušcha wehl preefšch peezi gadeem atpakal peedereja dšimtskungam von Bordelius, kas fawas peederigas mušchas tad grafam Boronzow-Daschkowam pahrdewa. Minetais grafš tad ari wehl zitas mušchas, kas eefšch Sakas kirspehles atrohnahš, klahd peepirka, bet tahš jau ohtrā gadā ar wišahm mušchahm tahlaki pahrdewa general von Lilienfeld kungam, Kuršemes zeen. gubernatora kunga brahlim. Šchē gribu stahstihht, kaut gan drufku nofebohjees, kahda bija muhsu jauna leelkunga atnahšchana. Kad ta deena šīnama tapa, kurā general von Lilienfeld kungs no Behterburgas nahkš, un wīnu wafaru fchē gribohht palikt, tad muhsu waldbibas kungs wīfus faimneekus un pagasta preefšchneekus usaižinaja, jauno leelkunu us Upesmušchas rohbescheem apšweizinaht. Zauki gohdawahrti ar salumeem un pukehmi iškresnoti bija zelti un leels laufchu pulks pee teem fapulzejees. Keelškungs pee rohbescheem atbrauzis no rateem iškahpa un fanehma ar pateifschanu šweizinašchanaš wahrdus kā ari sahli un maifš; tad faimneeki un mešchafargi to pawadija, gan jahfchus gan braufschus lihds mušchā, kur wehl leelškungs par jauku fanemfchānu pateizahš. To pašchu wafaru wehl lampu apgaismoschana notifahš. Wiš mušchas dahršs ar raibahm degofschahm lampahm lohli flaišis bija iškresnohts. Us upi, kas mušchas paleijā peldeja leela laima gaischi ar wišadahm lampahm pušchkota; ohtrā upes krasā bengalu leefmas atšpihdeja. Behz kahdahm deenahm zeen. gubernatora kungs atbrauza, fchē kahdas deenas padšihwoht, kurā laikā muhsu leelškungs preefšch wīsa pagasta un wišeeem apafsch wīna dšihwodameem laudihm leelu balli lika iškrihkoht, kur par ešchānu un dšerschānu un jauku mušiki papilnam bija gahdahts. Tahdu miħligu un laimigu usnemšchānu mehš wehl nekad nebijahm peedšihwojufchi. To pašchu deenu ari generata kungs iškafajija, ka gribohht preefšch wīsa

pagasta un kas apakš wina dšihwo, kà tehws gahdaht un palihdseht, un kas tagad ari jau ir pee daudseem un daschodi peepildijeēs, gan basnizās, gan skohlas un zitās leetās. Zeram, kà wehl turplikam wisads laizigs un garigs labums nowadam zelseēs zaur tagadeja leelkunga laipnibu. Tà tad no firds wehlam, lai Deewō muhsu leelkunga dohd ilgi dšihwoht un winu ustur pee paleekamas weselibas un labkshchanas!

31 Pleenes pagasta. Schi jaunā eefahkta gadā mums bij atkal japeedšihwo it nepatihkami weesi prohteet sirgu sagli. Swehtdeen 7. Janwar iseihoht, nakti mineta pagasta Matenceku fainneekam ir 2 sirgi issagti is stalla weens balts wehrtibā no 80 rubl., ohts bruhns wehrtibā 85 rubl. Rehdas us Tukumas pusi ir aisdšihwas. Mums jau isgahjuschā gadā tahdi naktis sagli it beesi ween bij uskshiduschī. Ir gan behdiga leeta, kad gandrihs katrā awischu lapā dabu lasht par saglu nedarbeem, ko tee pastrahdauschī. Waj tad teem nemas ausis neiwana tas Deewa bauslis „Tew nebuhs sagt.“ Un „Ko kas zilweklam palihds, kad winsch wisu pafauli eemanto un tam tomehr ta dwehsele suhd?“ Wehl newaru palikt nepeeminejis, kà no muhsu jaunnekleem wehl daudsi staigā nepareisus zelus. Naktis aplahrtstaigafchanas ar kauschanahm wehl it beeschi notesk. Par isg. seemaswehtkeem muhsu Pl. frohgā us balles jaunnekleem bijusi atkal stipra kauschanahs; weenu mahjā pahmahkuschu karamihru ir breefmigi fadauschuschī. Tas schini Turku karā ir sweiks un wesels palizis no eenaidneeka lohdehm un tagad mahjā pahmahkuscham tam japeedšihwo zaur kristigu jauneku rohklam sils waigs un meefas sahpes.

„Sinotajs.“

Kemeru, muhsu tuweja weselibas awota eedšihwotaji zaur dselzeku eekuffinati pohschahs naigi ween preeksch bahdneekem jaunus lepnus namus buhweht un wezus uskshopt; ari bahdusis teek ar wairaf kambareem paleelinahts. Wajadšigs ari bija!

Starp Kemerem un to peezas werstes attahlu Bigaunzeemu juhrmalā buhschoht nahkoschu wasaru pa bahdes laiku dilischangsefchetri reisi par deenu turp un atpakal braukt. — Labas laimes brauzejem! — b—r—g.

No Juhrmalneeku B. zeema mumsraksta, kà turk. meschafarga mahjās trescho atwenti bijuschas kahsas un leels pulks kahsneeku, Kursenneeki un Wisdennneeki un Nihdsenneeki. Bet, kà leekahs, starp weeseem ir daschi bijuschī, kas gan neko no tam nesin, kà upes un uhdeni neschkir wairs brahlu firdis; tur weena partija bijusi tahda, kas weenam Nihdsenneekam to mihlsirdibu rahdijuschī tam swahrkus faplehd. mi un ar waras darbeem wirsū krisdami; pee dangoschanas bijusi kilda us kildu. Beidscht wehl gribedami atspihsteht Kursenneekem (bruhgana radeem) sagreesuschī kamanu dekus u. t. pr. Zeram, kà tahdas brahlu fawejinaschanahs un weesu fatilshchanahs buhs ar wezu gadu apraktas.

Kahds Jaunpilneeks raksta, kà winsch nupat tilo nau dšihwibu pasaudejis pirti, jo bij nogahjis us nahburgu pirti un nenogaididams, kà krahne iskurejusēēs sahjis pehrtees, bet drihs tizis no ohglu twana apnemts; atmohdees til, kad gohdigi glahbeji bijuschī to jau preekschnamā isnesuschī un sahkluschi ar uhdeni peeri slaziht. Winsch kuhds, lai scho leetu awisēs peeminam dascham labam par pamahjischanu, lai netura pirts twanu par neeku. S.

31 N. muischas pagasta. Kà wiseem sinams pehrna gada beigās tika atkal wisur jauni pagasta amata wihri us trim nahkoscheem gadeem wehleti. Wehs wehlejahm, newis tā kà zitur, weenu reisi, bet jau ohtu reisi, un ja labi isdohseēs, atkal trescho reisi. Kà kas nahkās, to gan lehti isskaidroschu. Pee mums zenschahs gandrihs ikkatris kahdu amatu panahkt, un rohdaht ari tahdi, kas jau pardauds dsilu zita kulē stahw un tatschu pehz gohda amata tihko. Ja pascham naudas nau, ko balsotajeem magaritshas doht, — par to nekās, — ranga usleeneht 30—40 procentēs peefohloht. Dascham laimejahs tā naudu fadauhkt, kura tad resnajeem frohga papeem wehlechanas deenā us magaritshahm paleek, kas balsotaju gahwinas tā sadulina, kà isschkirahs daudsi partijās, kur tad weena pret ohtu zihnahs us dšihwibu jeb nahwi kahrtigi un nekahrtigi. Tà ari kahdam scheijeenes pag. amata kandidatam nogahjis, kursch naudu preeksch magaritshahm kaupidams, pawisam aismirshs fawas frohna nodohschanas aismalkahkt, skaitidamees fewi pee effemtu kahrtas. Wehlechanas deenā pag. wald. iskaidro, kà amata wehlehts tilt newarohkt, ja fawus frohna parahdus tuhda ne-atkshidina. Gan nu ker pee weenas kabatas, pee ohtas, bet nefa, abas tukshas, un fawzejem isdohchahs magaritshas ari wehja. J. K.

No Nihgas juhrmales. Par schihš puses dšihwi un sadšihwi buhtu daudsi, bet mas laba, ko rakstih, no tahs tā fawktas atihstibas tik druskas, bet eetihstibas — wesmeem. Mahnu tiziba pee daudseem seed wehl pilnā krahshnumā. Schehlsirdiba pret nekshdigeem kustoneem reta, wiswairaf us wahweritehm piktums leels; kad dsird funus reijam un zilwekus kausam, tad jau sinams, kà pa retajahm smilshu kahpu preedehm tahs slahna, jeb par apdausita kustona mohklam uswahreschanas preeksch deij. Kapehz? — Tahs nescht uguni us ehtahm!? Tahdahm tenksham tiz. — Meitās eet, pat nepee-auguschēem knaukeem, ir mohde. Auglu un sakau=dahrus aplaupiht, netura par grehku. Lamaschanahs, beskaunigi wahrdi un asinaina kauschanahs ir klaija leeta; ari kauna raksti, jeb paskwiles schur un tur galwu zilā. — Dascheem behrneem fawus wezakus gruntigi eepehrt ir mihksch eeradums. — Sihwais un bruhnais dihd wehl leelu daku, wezu un jaunu; neween pa frohgeem, bet ari kahsu namōs lohkus ispahrdā, gihmjus isahrdā un drehbes fawstarpigi faplohfa, lai isskatitohs kà sirgi ar rehdehm; ne aishuhgi ahra nedrihkt bes bruhzhem palikt, waj nu ratu-tambori un kaman-deki pasuhd jeb teek smalkās druskās sagrausiti. Tahdas leetas sinams newar palikt bes isteefaschanas; bet tik ta nelaimē, kà ari schē rudshits un meeshts spehlē warenu lohmu. — Raktu adwokateem — petna laba. —

Teem, kas schahdus netikumus eenihst, buhs wehl ilgi schē behdigi janopuhshahs, kamehr tumshas draugi pehz gaismas fahks dšihtees. — b—r—g.

Nihgā, kà eeksch „Zeit. f. St. u. L.“ lasam, ir weena eerikte zelta, kas Nihdsenneekus grib apgahdaht ar labu, nejauktu peenu. Jansen L. sabedrojeēs ar weenu Holsteinas muischas-turetaju, Scheel L. ir Nihgā Karlihnes-eelā Nr. 20, eeriktejuschi tahdu flauktumi, kahdas atrohde Berliņē, Hamburgā u. z. Izhpachi japreezajahs par scho eerikti, kad kuhlo us teem maseem behrnieem, ko ar gohws peenu audsina; preeksch tahdeem ir weenigi peens no jauna peena gohwihm derigs, un ari wehl pee tam nau weenalga, ar ko gohwis baro. Nihgas flauktuwe par to gahdahs, kà jauna peena gohwis tohp tā barotas, kà winu peens ir preeksch behrnieem derigs. Peens gan zaur tam isnahks dahrgaks, bet behrnu weseliba ir jo dahrga manta. Par 20 kap. stohpā tiks tas peens aissehgeletōs traufōs familjahm namōs peefuhstihst. No pawafara schi flauktuwa apgahdahs ari wifas zitās peena wajadshibas preeksch nameem; wina noslehgs kontraktēs ar daschahm muischahm, kas dselzela tumumā un kas apnemseēs aissehgeletōs bleka traufōs peenu Nihgā nodoht, tā kà zaur widutajeem nekahda blehdiba newarohs notikt. Ari sweests, patlaban kà taishts tiks porzelana traufōs namōs peefuhstihst. Peena rati wasarā buhs ar ledu pilditi, seemā atkal tiks zaur ohglehm kurinati, tā kà peens zaur gaisa grohshchanahm neteek maitahst.

— Pee usdewu biletu islohsefchanas 2. Janwar to leelo winnestu no 200 tuhst. rubl. ir winnejis weens kungs Agaschmanow Behterburgā; winsch bij jau bes tam bagats wihrs.

— Undelē Nihgas kaufmani 1878. gadā ir us ahrssemehm issuh-tijuschī prezes par 56½ milionu rubl. (Mitschel L. kantoris ween par 8½ mil. un Gill L. kantoris par 5 milionu).

— Ap Nihgu 12. un 13. Janwar ir tohti dsilshs sneegs sakritis; pilshneekem bij leels darba gabals, eelas padarohkt staigajamas.

Pa Deenwidus-Kreewiju ir wareni sneega puteni bijuschī; us Karlow-Mowas dselzela kahdi 7000 strahdneeki dšihwoja sneegu rakdami.

Pleskawā atbrauzja pirmdeen, 22. Janwar, augsti weesi, prohti tee Leelsirsi Sergeis un Pauls Aleksandrowitsch un Dmitris un Wetscheslawas Konstantinowitsch. Ihsu laiku tē usturejuschees wini aishbrauzja tahlak us Talapsku pee Peipus esera, kur grib klahkt buht un redseht, kà tur ar sweiju labi weizahs.

Karlowa. Turenēs augstskohlā 14. Dezember iszehlahs nekahrtiba, pee kam studenti bij wainigi; 40 no wineem tika apzeetinati un augstskohla slehgta. Tagad nu turenēs rektors issludina, kà minetā mahzibas-weeta wehl lihds 1. Februar buhs zeeti.

Sewastopole. No karā sawangoteem Turkeem ir Sewastopole 58, 752 wihri Turku komisionareem atdohiti atpakal; to starpā bij 22 Paschās, 216 schtaba-ofizeeri un 3753 wirsofizeeri. No wiseem karā sawangoteem Turkeem ir 70 wihri isteikuschi, kad wini grib Kreewijā palikt.

No ahrssemehm.

No Parises raksta, kà tur 12. Janwar puspehdu dsilshs sneegs sakritis.

Parise. Mak-Mahons, Franzijsas republikas prezidents, ne-wardams ar saweem ziteem waldibas lungeem weendōs prahtōs tikt un redsedams, ka tee wina dohmahm negribehs padohtees, taisahs, ka no wairak pusehm dsirdams, no sawa prezidenta amata atteiktēs; ziti waldibas lungi tad nu ari pahri wihrus jau isfraudstijufchees, no kureem weenu waretu wina weeta eezelt, ja Mak-Mahons pateest atfazitohs. Bet waj tad nu ihsti tee prahti neweenosees un tas pats wezais wehl nepalikis? Dsirdesim us preekschu, kas gala isnahs.

Konstantinopete. Lahard's, Engantes weetneeks Konstantino-
peli, ir Turku waldibai rakstu eefneedsis no sawas waldibas, kura teel peeprafihis, ka finans-, kara- un juhras ministeriju pahrwalde ir janodohd ahrsemneeku sinā; kugu skaitu buhs pamafinaht, schandaru-
kohri pahrtaiht un Englandseschi ja-eezet par prezidenteem pee waldi-
bas teefahm. Raksts beidsahs ar schahdu eewehrojāmu teizēnu: Turkam wajag naudas, padohma un tahdas waldibas, kahda wifā zitā Ciropā; ja nu Turzija tohs abus beidsamohs peeprafijumūs pee-
nemōs, tad wina dabuhs ari naudu. Bet deewēsīn, waj Turkam tas buhs pa prahtam un waj winsch tahdus peeprafijumūs peenemōs, lai gan naudas winam leeliskam wajag; jo tahs buhtu pahrleekam leelas intreses, — un tikdaudis winsch tak negribehs doht. —

— Sultans beidsamajās deenās atkal tizis stipri istrauzehs; dohmajis, ka nu jau lauschahs wina pili eekschā un drihs winam ker-
fees pee dshwibas; waktis ari tikuschas jau pawairotas. Bet gala israhdi-
jees, ka wifas bailēs tihri pa tufschu; tas wifōs bijis tik Said Paschā darbs, kas wifadus stikus un nikus isgudro, kas winam pee-
palihds pee Sultana peelabinatees, — un tā ari scho trohskni. Ta-
gad nu winsch atkal drebofcho Sultānu wareja meerinahht un winam sawu padewibu apleezinahht, turklaht peeminedams, ka wifō ziti wina mihkulifchi ir tikai flinki wehderi, kas nemas azis netura wafā un ne-
fin, kas ap winu kungu noteek; un tā winsch ranga weenu pehz ohtra no teem wihreem, kam Sultans lihds schim ustizejahs, pee wina no-
melloht un padariht, ka tee no Sultana teel atlaisti, un tad pats wa-
waretu winu weeta eegultees un dariht un waldihht pehz sawa prahta un sawas gribas. Bet kad tik ne-apgreeschahs ohtradi, jo — kas zi-
tam bedri rohht, pats eekriht. — S. D. B.

No Rohmas raksta, ka pahwestam esohht gruhthas leetas ar Jesu-
iteem, kas wina leele pretineeki. Lai pahwesta partiju isbeedinatu, wini jau reis bija ispaudufchi sinu, pahwestis esohht nogistehts.

Bulgarija. Firts Dondukow-Korsakows atbildejis Bulgaree-
schu deputazijai, kas winam wajaja, waj esohht teefa, ka negriboht buht par Bulgarijas waldneeku: — pehz pilnigakas apdohmaschanas esohht atfinis par labaku, kad newalda Kreemu, bet swesch firts par Bulgariju, jo zitadi tai drihs sakihwes iszeltohs ar Ciropas zitahm waldibahm. No tam, ko wehl us wineem fazijis, redsam ka muhsu karaspehka leelumōs nahs drihs mahjās, bet 50,000 tur wehl paliks wefelu pus gadu. R. S—j.

Bret wehdera uspuhshanohs pee gohws lohpeem weens Wirtembergas lohpu-dakteris mahza schihs isprohwetas sahles: Nem 2 lihds 3 kploku galwinas, sagrees tahs smalki, sawahri eeksch 1 stohpa peena, eeleij to mahlu traukā un apfeds ar dehliti. Lai tad kuhiti schihs sahles stahw; jo ilgak tahs ruhgit, jo spehzigakas tahs paleek zaur eeklahbschanu. Kad nu gohws lohpeem wehders uspuh-
schahs, kas wiswairak zelahs no nespehzigas sagremofchanas, tad eedohd kohrteli no tam un pehz pusstundas, ja wajaga, wehl kohrteli.

Bischu wehrtiba semkshp. dshwē. Salschu-semes bischu kshp. beedribas prezidents, mahzitajs Saupē raksta tā: Muhsu beedribas sinā stahw 17 tuhst. bischu strohpi, no katra isskreen iddeenās pa 10 tuhst. bites un katra pa 4 reises deenā un tā zauras 100 deenas; katra bite apfraidā 50 seedus, tas istaisa 3 1/2 bilioni aptekatu seedu; kad nu ik no 10 seedeem tikai 1 teel apwaislohts, tad muhsu beedribas bites apwaislo 340 tuhst. milionu seedu. Rehklināsim ik par 5000 seedeem tikai pusgrāfi, tad muhsu beedribas bites ikgadus atnesō semkshpibas dshwei 300 tuhst. rubl. wehrtibas. Kats bischu strohps pastrahdā labu no wisumas 12 rubl. wehrtibas.

Wisjannakahs sinas.

Parise. Franzijsas ministerija pagebreja lai marschalis Mac Mahon nozeloht no amata 9 generalis, starp scheem ari generalu Bourbaki. 4 winsch atlaida, bet 5 nē un kad ministerija us to pastahweja, tad marschalis pats atteizahs no sawa prezidenta amata. Senahs un tautas runas wihru sapulze notureja tuhst 30. (18.) Janwar kongresi un iswehleja 92 563 no 713 balschm par Franzijsas prezidentu Jules Grevy k., slawens adwokatōs, kas jau no 1870—1873 un atkal 1876

tautas weetneeku sapulzei par lohti zeenitu prezidentu bijis. Grevy k. dsimis 15. August 1873. Winsch peeder pee teem nedaudseem, kas 1870 ar wifu spehfu tam pretjahs, ka Napoleons gribeja ar Wahziju karu sahht. Par tautas weetneeku sapulzes prezidentu 20. Janwar (1. Febr.) tapa iswehlehts Gambetta k.

Behterburga. Ministeru komiteja nospreeda 16. Janwar ihpafschus apfargaschanas likumus ka mehriš nefapru is Astrachanas gubernas iswasahts bet turpat apspeesis. Schee likumi issludinati Waldibas awises. R. S—j.

Mana drauga dshwes-stahsts.

Winas pilnais, mihlstaish gihmis, winas lepna, mihliga mute, winas samtam lihdsigās, tumschi bruhnahs azis, winas meesas bal-
tums un skaitas selta-sarkanas usazis, apehnotas no beeseem tahdeem pat skaitseem mateem, pabeidsa aisgrahbdami jauka gihmja bildi.

Ohtra rihta atradu Angli ar Robinsonu, ohtru sturmani, jaunu skaitu, wifā istureschanā gandrihs smalku Americaneeschu kuge-
neeku, runajam, kura drohshibas pilns, dedsigais usflats is gaischi slahm azihm wina waigu skaitu padarija. Batemans bija tagad pahrlēzinajees, ka winsch eeksch man bij pirmo gohda-wihru pasaulē atradis. Winsch to fazija patlabam Robinsonam, kusch ar dshwu usmanibu wifu klausijahs un pee kura usskatishanas es tā kā skaidibu fazutu. Tad sawa jaunais kugeneeks dseltenmati sehnu, kusch wakar us manas pawadones klehpja bija sehdejis, pee sewim un us winu teiza: —

"Scharli, waj Tu gribi manā kabinetē man lihds nahht?"

"Un kapehz?"

"Man ir kas preeksch Lewis."

"Un kas tas ir?"

"Smukas marmora bumbas; tahs Tu dabufi."

"Man newajag nekahdu marmora bumbu."

"Tad man ir juhras sirdsini, wehshi un ziti kustoni."

"Waj wini ir dshwi?"

"Ne, wini ir isschahweti."

"Nu, ko tad lai es eefahku ar teem sirdsineem? Man nepatihl ar nedshweem lohpeem spehletees."

"Man ir ari smukas kugu bildes un weens gabals tortes; Scharli, waj Tu negribi gabalu tortes ehst?"

"E ja, torte man smek, bet rahdeet man ari tahs bildes!" — un pee tam winsch fakhra Robinsona rohku un eegahja ar winu tā kabinetē, kura tāpat kā zitu kuga-ofizeeru kabinetes wirs kuga deka bij usbuhweta.

Wini palikahs labi ilgi tur eekschā un likahs itin labi laiku ais-
wadoht. Masakais redseju zaur lohgu, ka wini ehda un dshra. Pehz stundas laika isnahza Scharlis ar diwi bilshu bohgenceem rohla, us kureem leeli kugi nomahleti atradahs.

Es gaidiju druhmi un nepazeetigi us sawu skaito pawadoni, ku-
ras laweschahahs mani lohti nemeerigu darija. Numirkti nahza wina ari us kuga wirsu. "Tur wina ir," murminaju pats apafsch fewis un gahju mudri us winu. Wina man isbehdsa. Israhdida-
mahs, ka mani nebuhtu redsejusi, avgreeshahs mudigi apkahrt un ar ahtreem sohsteem aisgahja pee kuga malas, kur tad sawu elkoni atspeeda, lai waretu us Irlandes pakalneem skatitees, kuri leelā tahlumā tiko pasihstami bija, un putodamōs juhras wilnōs nōgrina.

Man bija gruhthas usdeiwums. Wini bij fakhufchi notureht par manu laulatu draudseni, bruhiti, jeb mihlako, un akurahht paschā muhsu pirmajā zelofchanas deenā. Wina bija to wifu zitadi dohma-
justi. . . . Lai gan eefahlumā wina pati few par patishchanu pama-
nija, ka us masā Hamburgas twaikona seemela juhrā winas skaitums tika apbrihnohts, un wifō zelotaji us winu ar sinlahribu skatijahs. Bet tagad — Wina bija lohti nelaimiga. Winai nebija neweena pascha us kuga, ar kuru wina drihstēja weenteefigi satiktees; wina bija wehl wairak nekā weena pati pasaulē. Kaunigā ustiziba, ar kuru wina pee manim kad seemela juhrā isbrauzahm, greesahs, bija tagad weentuligai, naidigai istureschanai, weetu kaisijuse. Wifu to pahredohmadams winu usluhkoju, un kā man israhdijahs, tad biju ihsti tā dohmajis. Jau fazutu sirdi kaut ko, kas ar kaislibu tuwā fakarā stahweja.

Es peegahju pee winas it tuwu. Wina palika klusu un mani nedshdeja. Waj gan lai winu pee wahreda sawu? Atpakal eet ne-
gribeju — biju newainigs. Ari muhsu sawstarpigā klusuzeschana buhtu ziteem pasafschereem tikai wairak weetas preeksch ptahpaschanas dewuse. Peepefchi ko eedohmajohs.

„Waj Zuhš, Bodinūs jaunkundš, tur juhrā to ledus kalnu jau efeit redsejufchi? Tas ir fawads dabas parahdijums. Raut gan pee Amerikas krašteem ir wairaf reises ledus kalni pamaniti, tad tomehr fcheitan, Irlandes deenwidus wakara pufē, zil kugeneeki atgahdajahš, wehl neweens tahš nau redsehts.“

Wina zeeta wehl arweenu klufu, bet winaš azis luhkojahš pehz ledus kalna.

„Zuhš gan winu ne-atrohdeet?“

„Es Zuhš atrohdu negehlgu.“

„Wakam ka es Zuhš uš kahda ledus kalna ušmanigus daru?“

„Zuhš mani tihri kā behrnu tureet.“

„Beedohdeet! Tas man nemas nebij prahtā wahzis. Ledus kalns ir pateefiba. Ja Zuhš fawas azis drufku gribat papuhleht, tad fkatitees tur, uš winu pufi, tur Zuhš kahdu spihdoſchu weetu, kā kristalu eerandſifeet. Waj nebuhtu Zuhš mans lihkeris patihkams?“

„Luhdsu, atstahjeet mani weenu!“

„Bet Bodinūs jaunkundš, ko gan es Zuhš esmu darijis?“

„Es jau Zuhš esmu fazijufe.“

„Zuhš teizat, ka es Zuhš par behrnu turoht, bet es to newaru fapraht. Es esmu Zuhš apfargajis, esmu Zuhš peepalihdsigs bijis. Efam abi no weenas tehwijahš; Zuhš efat mani ar fawu uſtizibu aplaimojufchi. Ne-esmu Zuhš nekād ko launa darijis; ne-esmu nekād ari kahdu nepatihſchanahš ehnu muhfu fadhſihwē fagehlis, jo mehš tafſchu nu reisi zelofchanahš beedri efam.“

„Ko tafſchu Zuhš ihsti gribat ar fawu ledus kalnu?“

„Bet jaunkundš, ledus kalns tafſchu ir pateefiba. Luhdsu, pahreezinajatees paſchi! Tē ir mans lihkeris! Tahdu retu atgadijumu Irlandes uhdenš waijag ziteem uš faufas semes paſtahſtiht un lai nu laudiš lizetu, waijag ari paſcham to redseht.“

„Un kad ſchis ledus kalns deſmit reis pateefiba buhtu, lamdeht tad Zuhš mani akurahst ar wahrdeem: „Waj Zuhš to ledus kalnu jau redsejufchi efat?“ uſrunajat; „lamdeht Zuhš mani labaf neſwezinajeet?“

„Zuhš man tafſchu nebuhtu atbildejufchi.“

Wina apſkatiyahš aplahrt un luhkojahš man azis. Tad peepeſchi ſkati un jautri eefmejhahš. Un tuhdaſ it kā par fawu ſmeefchanoš kaunetohš, atſpeedahš atkal un luhkojahš pehz ledus kalna.

„Preezajohš, zeenijama jaunkundš, kad Zuhš winu nepatihkamo, trauzedamo notikumumu no jautrahš pufes uſſklatat,“ es teizu. „Ne-wehrejahš ari, kad winu zitadi uſſklatat. Jo pirmahm kahrtahm tafſchu ir negudris, neapdohmigs atgadijums, un ohtram kahrtahm Batemanis ir wehl negudrahš im neſapratigahš, nekā pehdejais atgadijums. Ari es jau ziteem lihdsjelotajeem ſinamu dariju, ka Zuhš jau ſen un ihpaſchi Wahzijā faderinati efeit.“

Tiko beidšis biju, kad wina negaidami ahtri uſzehlahš un mudigi uš kuga apafſchu nogahja, mani weenu paſchu atſtahdama. Tē nu es ſtahweju un ſitu ar kahju uš ſemi.

Kad nu es fawā greiſſerdibā zaur lihkeri ledus kalnu mefleju, bija ari tas noſudis. —

Es neſinaju wairaf, ko no Alwines dohmaht. Dhtrā deenā fehdeja wina uš kahda kuga-krehſla kuga pakatgalā; wina bija til ſkaiſta kā wehl nekād. Tikai tagad, kur es winai tahlu ſtahweju, fajutu wiſai winaš peewilzigu ſkaiſtumumu. Es uſſklatiju winu nemanohst un preezajohš par winaš jauko waigu. Bet tagad fapratu, lamdeht wina til ſkaiſta iſſkatiyahš. Jo winaš gihmi atſpohgulojahš uſtiziba un pretigs lepnumš kohpā. Nepamaniti winu uſluhſkodams noſcheloju to, jo tagad, kur wina mani bija apwainojufi, atradahš wina pehdigi weentule. Es par winu wairaf nekā nelikohš ſinoht. Wiſahm praſiſchanahm kuras uš winu ſihmejahš raudſiju iſbehg, tāpat ari uš wiſahm peeſihmeſchanahm par winu atbildeju tilai ar plezu raufiſchanu, es newareju zitadafi dariht.

Tas bija zeturtā deenā pehz muhfu fawahrdofchanahš. Sem leeleem, jauki kraſfoteem farauſtiteem mahkoneem, kuri zaur dſeſtru wehju pee ſlahš debefš pahrt tumſcho juhrū tika kleeedinati, rohtajahš putodamš juhras wilnš pulkš leelu ſiwju, gandrihš wihra garimā. Skaiſtā Nurnbergeete, pee kuras flehpja patlaban Scharlis flehjahš, eerandſija pirmo leelo pulku ſiwju.

„Scharli, ſkateš, ſkateš, tahš ſiwis!“

„Ja, un zil daudš!“

Mehš nahjahm arweenu ſiwihm tuwak.

„Waj Bedi redseet, tahš garahš aſtes?“ Un mudri metahš wahrenahš ſiwis tumſchajā uhdeni.

Es ilgojohš pehz kahda laipna wahrda no Alwines un dohmaju, ka tē winai tagad atgadijums, fawu nepareiſibu pahrlaboht. Wina nelikahš to manohst, leelahš ſiwis aiſgahja mums garam, un mehš atradamees atkal muhfu pirmajā fanihdibā.

Nahkamā deenā redsejahm juhrū tahlumā rohſchu farlanumā. Lumojahš mums kā kahda wareni leela, lihdsena, farlana fala klahſaf un muhfu kugis buktahš ahtrumā uš tureen ſkreedams, tani ari eepeldeja. Bija rohſchu farlani juhras dſihwneeki, kuri tahlu jo tahlu wiſu uhdena wiſu aplahja. Es winuš redseju pirmo reisi. Kā teiza tad wini efoht kohsti giſtigi un aiſſkahrſchana ar rohku fagiſtejoht zilweku. Man par to dohmadamam eefchahwahš prahtā: Wina tewi ir fagiſtejuſe nedš zaur aiſſkahrſchanu, bet zaur faweem ſmageem wahrdeem. Bet ta juſchana ahtri paſuda. Es apradu ar to aukſtumumu muhfu ſtarpā — pehdigi palikahš man Alwine arweenu un arweenu weenaldſigaka.

Scharlis bija jau wairaf reises ſtuhmana kabinetē bijis un iſklatu reisi ar zideru un auglu-kuhlahm zeenahts, kā ari ar apſeſineem, wihna kēfaveem un mandelehm apdahwinahst. Scharlis bija patihkams ſehns, gahja tuhdaſ arweenu mudri un jautri pee fawas „Bedi,“ lihahš ſewi uš flehpja zelt un ſtahſtija winai, ko winſch jau atkal bija dabujis. Wina bildes wina bija ſen jau redsejuſe, un nepagahja neweena deena, kur wina nenopuhlejahš to uš ſawa flehpja turoht.

Wais bija wehtrainahš palizis; ſkaiſtā Nurnbergeete fehdeja kahdā kaktā, ſtarp kahdu uš kuga wiſu uſbuhtetu kabinetu un ehdamo iſtabu. Dſchetkantiġa ſtarpu ruhme ſtarp abahm bija no weenas pufes zaur ſeenu, no augſchahš zaur jumtu aiſtaifita un tilai uš ohtru kuga pufi wafam. Ja ruhme bija paſaſchereem deht paglahbſchanaš no leetus uſtaifita. Tur fehdeja Bodinūs jaunkundſe weena pate, jo kuga wiſuſu bija gandrihš zilweku tufſch; tilai Scharlis atradahš pee winaš. Kuga galā nodarbojahš diwi kugeneeki uhdena dſilumu, kā wineem uſdohts bija, iſmechroht. Mehš bijahm, no kahda leela pulka aplahrt peldofchu ledus kalnu, pehz kapiteina dohmahm, gribedami iſbehg, nahkufchi Beaufort- jeb Milnas-benkim tumumā, kurſch Amerikai tuwak nekā Giropai, gandrihš Atlantēs ozeana widū atrohdaš. Muhfu zelofchanā atgadijahš daudš fawadas parahdiſchanaš, kuras nebij zereſahš ſehini gada laika redſetas tapt. Dohmāš nogrimis, ſtahweju uš kuga wiſu un luhkojohš uš kahdu kugi, kurſch mums tahlu pakalā, pilnāš ſehgetēs gaiſchā faules ſpohſchumā, par kahdu ſpihdedamu, putodamu juhras ſtrihpu, pakat dewahš. Tad ſkatiyahš uš kahdu walſwi, kura muhfu kugi, gabalu pawadijuſe, palikahš faulgoſhi uš atſpihdetā uhdena rohtajamees.

Tē peepeſchi — breeſmigs gruhdeens — kugis fehdeja zeeti. Ahtra faulſchana, breeſmiga behgſchana un ſkreeſchana. Paſaſcheeri druhſmejahš uš kuga wiſu, bahli un azis pahrgreesufchi, ſtuhmanis lahdeja; kugeneeki ſkrehja weens zaur ohtru. Kapiteins lehza uš tilta. „Kas ir notizees?! paſaſcheeri kehzeja. „Mehš fehſcham zeeti.“ Un tiko bija tohš wahrduš iſteizis, tad aiſ manim Alwine Bodinūs eekleegdamahš neſamanā frita. Es winu fawāš rohkāš ſakehru.

„Zeeti!“ kapiteins fauza no komando-tilta.

„Zeeti!“ atſkaneja atbilde iſ maſchinu ruhmes.

„Atpakal!“

„At—pa—kal!“

Kugis nodrebeja, riteni greeſahš, un mehš brauzahm, putodamu uhdeni ſcheldami, lehni atpakal.

„Waj dabuſeet wafam?“ kapiteins brehza uš teem kuri pee kuga gala nodarbojahš.

„Ir farauſtihts,“ bija atbilde.

„Tad kaujeet attaiſitees, un lai winſch zaur fawu ſmagumu nogrimſt. — Waj maſchine ir drufku faſtahdeta?!“

„Ne.“

„Tad! eet weegli?“

„Ja.“

„Nu, tad — uſ preeſchu!“

„U—preeſ—ſchu,“ dohbji iſ maſchinu ruhmes atſkaneja. Ritenti azumirkli ſtahweja klufu, lamehr kugis atpakal ſlihdeja, tad greeſahš atkal; kugis drebeja un trihzeja, uhdens putojahš un ſchakſtjahš uš pakalu atkal, un kugis gahja neſaſkahdehts uſ preeſchu, muhfu zeta mehſkim tuwak.

ſchini azumirkli nahza iſ kugeneeku pulka no ritenu kaſtes ar kahdu maſgaſchanaš traufu pilnu ar uhdeni rohkā Robiſonš teeſcham uſ mums wiſum.

„Nau nefas, — nefahda nelaine, masa episode, nolahdetee Jehni, pee ritena, uhdena dñtumu mehrodami eelaidufchi tani grim-fchanas alwu, un ta tad fugis apstahjaha. —

Un winsch noleezees, flazija Alwinei uhdeni gihmi. Kad wina azis atwehra, winsch eemehrja flaidru baltu fefchas drahninu uhdeni, lika winai to ul peeri un denineem, fweizinaja ar zepuri, nehma mas-gajamo tranku kreifaja rohkä un nosuda. — Behz ne-ilga laika wateja Alwinei kajite west. —

Nahlamä deenä fehdeja wina, wehl arweenu bahla, us fuga-wirfu, fawä weentulibä. Pee winas zeteem peeglandahs Scharlis. Wina glaudija winam matus, un winsch plahpaja: Te man ir diwi apfelsini, tee smutakee, furi winam bija. Winsch lika ari fweizinaht un teiza, Dew waijagoht to leelo ebst; wini smel faldi.“

Alwine — nefawejahs. Wina panehma apfelsinu un ehda, Wina prata to pawisam us fawadu jauku wihsil misoht. Us Scharla luhgshchanu nomisoja Alwine ari ohtru apfelsinu us tahdu paschu wihsil ka pirmo.

Kad nu abi bija apeshi, tureja wina pahrae palifuschahs misas rohkä, apskatija weenu pehz ohtras, dewa Scharlim atpakal un teiza winam, lai leelako no abjeem Robinsona fungam nesoht, un teizoht tam, ta esohht apleezinafchana ka wina esohht apfelsinus ehdufe. Scharlis to tuhdat ari isdarija. Masako misu aifnesa winsch faweeem wezakeem, rahdija to lepni pa un ma, lahwa ari ziteem flatitees un tad luhdja ma, to paglabahht.

Kad Robinsons, nabaga apfelsina misas rohkä tureja, speeda winsch tahs karsti pee luhpahm, wiss wina gihmis raustijahs.

Ohtra rihta redsejahm winu us mastä, darbigu, duhschigu un mudru, winsch isdalija matroscheem furi pee sehgeku fazelshchanas strahdaja, pawehles. Idewigs wehisch preefsch braulshchanas bija fazehlees, kapiteins pawehleja, winu isleetahht un muhsu warenä fuga twaika spehku zaur isplatitahm sehgelehm pawairoht. Laiks bija flitäs, leetus lija. Neweena dahma nebija us fuga wirfu, ari atstahntne bija tufsha. Wehisch un leetus puhta akuracht par watejo pufi tani eefschä un Robinsons bija pats „Miss Bodeinos“ luhdäs, tahdä aukstä laika us fuga nerahditees, bet eefsch ehdamahs sahles palikt. Batlaban bija winsch no mastä-kurwja nolahpis, kad mehsh ehdamä sahle tahs tur atrohdofehäs flaweeres balsus un dseedafchana dñtdejahm. Bija winas bals. Mehsh klausijamees. Tad atwehrahm lehni durwis, lai labaki klausitees waretu, bet wina nelifahs muhs pamanohht. Wina dseedaja ar pilnu stipru balsi tahlak, pabeidsa dseefmu un uszehlahs. Tad ta redseja winu un mani durwis stahwam, wina peepeshi fabaidijahs, atbildeja us muhsu fweizinafchana un eegahja fawä kabinetä.

Wakars bija melns, nakts bes swaigsnehm. Juhra bija drusku apmeerinajusees; wehisch un leetus nepuhta wairs atstahntne. Alwine nebija wakarinäs. Stuhрманim bija fargafchana us fuga-wirfu, un wina bij augfcham ar Scharli fawä atstahntne. „Pa un ma“ runaja par to. Afnis fehahwahs mau galwä; kamehr flaisito jaunawu fawäs rohkäs tureju, bija ar wifahm nefajuhtibahm pagalam, un tagad fajuutu ta ka flaudibu.

Es atstahju galdu un lahpu lehnam, eefschkigi faunedamees us fuga-wirfu. Kad es weentuligai weetai biju tuwojees, pahrlaezinajohs, ta wini wisi trihs tumfä kohpā fehdeja, Alwine, Scharlis un Robinsons; stuhрманis bija warbuht tiko eegahjis jo dñtdeju winu fakam:

„Jaunkund, Juhsh esat feh? Jaunas ledis jau nemehds nelad, til tumfchä wakara us fuga-wirfu buht.“

„Af — es mihlu tumfchumu.“ winas bals atbildeja.

„Juhsh mihleet tumfibu? Tä? Waj Juhsh tumfä nemaš nebaidatees?“

„Kad weena pate esmu, ja, bet Scharlis ir pee manim.“

„Ah, Scharlis ir labs puika. Waj ne, Scharli, Tu talschu mihli jauno ledi?“ un winsch pajaja Scharlim galwu.

„Ja, es mihlu lohiti flaisito ledi. Bet es Dewi ar mihlu — es Dewi wehl wairak mihlu.“

„Kapeh?“

„Gi, wina man nedohd bides, wina til tahs apluhko, un wina man nedohd ari zideru un apfelsinus; wina tilai tohs miso un eh. Bet es mihlu winas balsu un fehshu labprahht us winas flehpja,“ Scharlis teiza.

„Johzigs mas puika! Miss Bodeinos, waj Juhsh nefalst?“

„Ne, nemaš ne, kungs. — Kas tas ir par gaischumu?“

„Das ir fugis, Miledi, winsch brauz us Ciropu. Slikta braulshchana nabaga sehgeku fugim, jo wehisch tam pretim. Jo Juhsh

Miledi waijag sinahr, ka wehisch ir labs preefsch mums, un ja tas ta tahlak eel, tad waram zereht pehz fshetrahm jeb peezahm deenahm Ku-Jorkä buht.“

„Waj mehsh til ahtri brauzam?“

„Lohti ahtri, Miledi. Mehsh peldam astonas juhrah-juhdshes pa stundu.“

„Waj Juhsh fchonakt atkal us mastä lahpfest?“

„Warbuht.“

„Nedareet to.“

„Kapeh ne, Miss Bodeinos?“

„Tamdeht ka til tumfch. Tumfchumä war ahtri kñst. Un juhra talschu ari nau wifai meeriga.“

„Nemas nebaidatees. Augfcham pee mastä-kurwja karajahs wehja-lukturis, kursch striku-trepes appaifmo. Un par tumfcho nakti un nemeerigo juhru mas ko istaisu, jo esmu nejanakas naktis un breefmgakas wehtras pahrlaidis, nekä tagad.“

Netrauzehhts plahpafchana laizinfch, kamehr ziti wisi eh! dohmaju pee fewim, un gahju ehdamä istabä atpakal.

Skaisa fweishä palika lihds pulksten weenpadsmitteem us fuga-wirfu, bet par to laiku kamehr ehdam eenahza ari Scharlis. Masais sehshs bija lohiti mudris un usmanigs.

„Schis ohtris stuhрманis ir lohiti peemihligs fugeneeksh.“ fazija masajs prahta wehders; „winsch mahht til dauds notikumumu stahstihht, un es winu lohiti mihlu.“

Scharlim bija smalka fajufchana. Schis ohtris stuhрманis bija pateesi peemihligs fugeneeksh. Kahdi eemesli man talschu bij, Alwinei wina patifshchanu apflausi?

Nahlofcha deena bija angsta un wehtrina. Wehisch puhta mums teefcham leetu azis un wiss fuga wirfus bija flapjisch no uhdena. Rugis grilohjshs un daufshjshs pahrl wilneem, tohs us diwi pufeshm isfshkirdams. Es biju weens pats ar Robinsonu un Scharli us fuga-wirfu palizees; eetinamees fawös leetus mehtelös un luhfojamees us juhru, kura fawus warenohs wilnus pret mums fazehla. Drihs usfahpa preefsch muhsu azihm tumfchais horizonts wifä ahtrumä un nemeeriga juhra ar faweeem baltajeem wilnu kalneem isplatijahs mums wisaplahht un plohsfshjshs un kauza til breefmigi it ka kad pehdigais brihdis peenahzis buhtu un pasaule taifstohs pasust; drihs tas wiss atkal pasuda aif fuga seenas un aif mums islikahs it ka pretim atradämä feena taifstohs juhra nagrint. Wehisch puhta zaur tauwu un gribeja Scharlim zepuri noraut, bet masajs puika tureja to duhschigi zeeti. —

„Turi labi!“ atgahdinaja winu stuhрманis.

„Par to nebaidtees!“ fauja Scharlis atpakal.

Behdigi putodamee wilni auga arweenu angstaki, un trakstedami fshstahstijahs gar peeleekdamo fuga seenu. Plata uhdena straume pahrlahjshs par fuga-wirfu un ispludinaja wifus laktus fibena ahtrumä. Behz pirma wilna nahza ohtris, pehz ohtra treschais, katris stipraki ka preefschejee. Mehsh fuhtijahm bailigi palifuschho Scharli eefschä. Robinsons aifweda winu lihds durwihm, to eelaidis, tahs atkal aifflehdä un nahza pee manim atpakal. Tad muhsu starpä iszehlahs fshahda farunafchanahs:

„Juhsh esat Wahzeetis?“ winsch prafija.

„Ja.“

„Waj nekad wehl ne-esat us juhrahs bijufchi?“

„Jau diwi reises.“

„Waj bijat ari Amerikä?“

„Ja; es pasihstu Bostonu, Filadelfiju, ari Ku-Jorku, jo esmu weenu wafaru Wakara-Hobokenä pee Ku-Jorkas dñshwojis.“

„Wakara-Hobokenä?“ winsch teiza. „No turenes es esmu.“

„Eh!“ faziju es pahrfsteigts. „Tas bij wakara 1867, gadä, kad es tur dñshwoju, redseju ari toreis tur to leelo uguns-grehku. Juhsh buhfeet tad wehl behrns bijis.“

„Defmit gadus wezs.“ atbildeja Robinsons lehni.

„Juhsh gan ne-atminefeet, ka toreis tika lahds Juhshu wezuma beedris, degshchanas laika, pahri deenas lohiti flawens? Warens puika.“ Robinsons zeeta flusu.

„Winsch toreis par uguns grehku nebij neweenu dñshwibu glahbis. lai Deems pafarga! Winsch bij tilai istabas-leetas un gultu-dekus isglahbis, pehdjohs zaur lohgu isfwedis un tad pats, dikti fadedsinajees un gandrihs noslahpis us teem nolehzis, un bes atmanas semä gufoht palizis. Un kad winsch lahda kaiminu-nawä ceneests pee atmanas bij nahzis, prafijis ar wahju balsi, kas ar kanarijas putninu notizees, kursch augfcham istabä atradees. Nabaga putninfch bija ka traks par

fawu buhrfinu loidees, kad sehnš, kurfch wehl behrnš buhdams, istabâ kluy, glabht palihdseht, winsch well, kâ winam teiks, papreekschu dahrgâs istabas leetas semê, un kad atkal augfcham usskreij, dšird winsch putninu bailigi brehzoht un lidinajotees. Bes elpas buhdams grib winsch takfchu wismasal krahtinu at-taifht, bet kahda drahte ir faleekusehs un to newar ne no weetas pakustinaht; un kad winsch wehl zitus kreflus apakfchâ nonesis, fkreij atkal augfcham, gribedams krahtinu nonest, — bet uguns aisspohsta trepes. Diwireis, trihsreis fkreien winsch istabâ, un aisdedsina sawas drehbes, tad ais duhmeem noslahpis, nokriht istabâ us grihdu gan driht bes atmanas. — Kad winsch uszekahs, istaba jau deg — ar ahtru apkerschanu winsch tuwejo spalwu deht sakampj, sweesch to zaur lohgu un lez wirsum. Lekfchanâ pasaude winsch sawus prahtus. Scho atgadijumu isstahstija wehslak dascheem awischu rakstneekem. Kad winsch sinahst dabujis, ka putnis fadedsis, efobt puika raudadams issauzis: „winsch neuhfchoht zeest, kad nolahdetee zilweki atkal kahdu lohpu tahdâ nolahdetâ kastê eesphostjoht un tad tahdâ nolahdetâ uguni, fadegt kaujoht,“ un tad winsch efobt uszehlees, sohdrejus is gihmja isslauzjis un prafjis, ka gan duhmu smaak is drachnam isdabunoht.“

Jaunais kugeneeks smehjabs lehni, patš pee fewim. „Tâ tas gandriht ari bija,“ winsch teiza pehdigi, un wina balsi flaneja tâ ka behrnischligs preeks. „Es sinu to, jo es patš biju tas puika.“

„Zuhs patš?“ Un es kahpu weenu sohli winam tuwak, un mana firds atwehrahš kâ kahda puke preeksch ta man pretim stahwedamâ pasemigâ spehka pilnâ jaunekla. „Es wehleju jumš laimi Robinson,“ teizu es, wina rohku draudstigi kratidams; es no sawas puses tizu, ka manâ preekschâ stahw wihrs, kahds puika sohlijahš buht.“

„Tas ir pareisi, ka Zuhs laipni no manim dohmajeet.“

Kamehr mums leetus gihmi sitahš un wisa pasaule islikahš par uhdeni pahwehrtijusehs, kamehr debes dšilumus, wirš kureem Deewagars preeksch radifchanas lidinajahš, ar mikleem, piledameem mahkonu pulkeem pahwilka un krisdamee wilni pee muhsu kahjahm spehlejahš, dohmajam pee leela uguns grehka Wakara-Hobokenâ buht. Bet kahds spehzigš, krisdams wilnis greesa muhsu wehribu atkal us juhru atpakal.

„Zil ilgi Zuhs esat jaw us juhru?“ prafiju es sturmanim.

„Peezi gadi.“

„Kamdeht Zuhs var kugeneeku palikat?“

„Es labprahst wehlejohs fuga-puika kluy?“

„Fuga-puika? Labprahst — fuga-puika?“

„Man kâ sehnam bija arweenu patikfchana us dihwainigu dšihwi.“

„Bet grubtais darbs —“

„Peewilka mani. Es nebiju nekad jautraks, kâ pee darba.“

Wini mani arweenu fauza par leetus-fwilpotaju, jo es nemihligâ laikâ pee darba katra reisi fwilpoju. Bet tagad —“

„Tagad?“

„Ilgjojhš pehz mahjahm. Gribu prezetees un semes-schurka tapt. Man ta dšihwofchana wairs nepatihl. Ir jauki, pascham par kugeneeku buht, bet kad Jareds nabaga fewwas un behrnus flihl-stam —“ winsch apklusfa.

Wihltais Dhfscher.

Sen Dew ne-efinu sinu no mahsu puses dewis, jo muhsu Widineeku nowadâ nekahdu swarigu notikumumu nebija; bet nu gada galâ bija leeli darbi ja-isdara. Beidsahš muhsu presidentam wina amata gads. Schis tagadejais muhs astonus gadus waldija. Ir dauds darifchanas idarijis. Mehš wisi to ar muti fimtskahrt apleezinajahm, bet tam ihpafchu pateizibu no sawas puses ne-efam wis dewufchi, tomehr augstš Kungs un Keisars to ar medali apdahwinaja. Newaru leegt, ka winsch prahligi ar mums dšihwoja, bet tadeht, ka ar mums kohpâ neschmohre, mehš ar wina apnikahm un ka wisa pareisi iswedis, mums wina wairs newajaga. Muhsu zelus, kur agral wasarâ kaku laufa un seemâ un rudenti tihri noslihka, tas smuki uskohpa, lai gan muhs stipri preefceda. Kapus, kur zitfahrt gohwis un firgi ganijahš, winsch smuki ar schohgu un wahrteem apgabaja. Pret uguns breefmahm mums sprizi nopirka un pret truhkumu mums aisleeneschanas lahdi eefahka eerikteht. Tâ tad mums wiswajadfigakas eeriktes bij eegahdatas, ka ar meeru waran us preekschu dšihwoht. Sahkam nu jaunu melleht, kurfch brahligaki ar mums dšihwotu un til lepnis neuhthu.

Dauds nedelahm preeksch wehlechanas termina gahja un ruhza pee mums kâ bischu strohpâ. Muhsu nowads, kâ Dew sinams, eekriht

divi dalâs „Leijas- un Kalna-Widineekšs.“ Birnee ir jau no wezeem laikeem turigi un mahziti, bet beidsamee tahdi jauni eefahzeji, kuru gudriba nau leela. Ja tee fanahk, tad leelahš, kâ kad dewini tihtari ar desmit sohsstehwineem pluhktohs. Unahza wehlefchana un tad eezehlahm jaunu, kurfch wiseem rohku fneeds un gandriht ar katra brahlibu dser. Tiko jaunais presidents amatu usnehma, tas isbrauza nowada darifchanâ. Kad fawu darbu bij padarijis, tad tas kahdam kungam maltiti dewa. Pehz ehfchanas fahka wihnu dsert un kad abeem tas labi smeke, galwinas buhs gan bijufchâs eefilufchâs. Nehma laiku pakaweht, jauno kalenderi ar 32 lapahm preekschâ un fahka jo dšili pa tahm smukahm bildehm studeereht. Zehlees dumpis, waj nu stary pascheem, waj flatitajeem, to flaidri nesinu. Muhsu jaunajam presidentam, kam duhscha jo leela un mute jo warana, buhs gudriba gan par ihfu bijufi, jo pehz ihfa stihdina tas tizis eeliks tahdâ drohfhâ weetâ, kur pee mums tilai sagfus, blehschus un zitus laundarus eebahfch. Tilai ohtrâ deenâ tas islaists. — Saki, mih-kais onkul, waj tas mums Widineekeem par gohdu ir? Kad es scho wehsti dabuju, tad trihsreis nosptahwohs, lai drudsi nedabuju, tâ tas manus kaulus, gan no kauna, gan no schehlabahm, laufa. Bet ko nu dariht? Gegahju Leijastrohga, tur fawu noskumufchu firdi eepreezi-naht. Krohdfineeks, Mausitis, mani meerinaja, fazidams: „Mulke; ko behdajes! Mana nelaitê tehwe teize, ka klausibas laikš arweene flinkake kalve par wagare eezehle un tas sinaja us ta smalkake, wifes flinkume nikes un laudes us beidsame isdšine. Muhsu presumente tagad ar sinahš us ta smalkake, kam pahstage un kam maise ar fahle tumfâ lambarê geldehs.“ — Es paliku gan meerigaks, bet faki, waj tas mums Widineekeem par gohdu jeb ne? Zil es pehz sawa mulka prahta sprekschu, tas mums wiseem kohli nepatihkams un mehš to ilgi newarefim aismirft. —

Dšihwo wefels. Paleeku arweenu

Taws brahfa dehs

Kalninu Zehklaups.

Kreewu walfts budschets us 1879. gadu

kâ muhsu Kungs un Keisars to apstiprinajis, stan tâ: Walfts-eenahfchanas 1879. gadâ buhs: 628,965,708 rubl.

Walfts isdohfchanas buhs schahdas:

1) Walftaparahdu lihdsinafchana	156,579,526 rub .
2) Walftarahš un sinoda usturs	12,536,546 "
3) Keisara nama ministerija	9,121,856 "
4) Uhrwalft. ministerija	3,365,647 "
5) Karaministerija	181,66,088 "
6) Zuhrasministerija	26,1595,582 "
7) Finanzministerija	75,396,316 "
8) Domehnu ministerija	18,360,102 "
9) Gelfschleetu ministerija	56,746,242 "
10) Tautas apgaism. ministerija	16,230,116 "
11) Walftszeļu ministerija	11,072,363 "
12) Justiz ministerija	15,574,861 "
13) Walftskontrolē	2,143,473 "
14) Walfts kchnizis	882,770 "
15) Sakaufasijas waldifch.	7,350,285 "
16) Daschadas zitas isdohfch.	25,503,984 "
	Kohpâ . . . . . 628,583,757 "

tâ ka waretu pahraf palikt 381,951 rubl.

Atbilda Nihseretim.

(Stat. Latw. Aw. Nr. 50.)

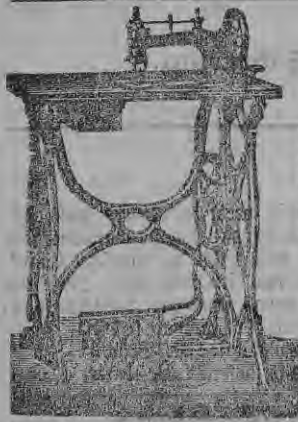
Draugs! kam raudi gan til gauschi?
 Kam til ahtri behdajees?
 Pukite gan nihka afchi —
 Tomehr neuhš fehrotees.
 Kam ar raudahm fewi faisti?
 Zitur wari flatitees,
 Kur wehl pukš seed it flaisi,
 Ar tahm wari pufchotees.
 No tahm wari fewim taifht
 Wehl it jauku pufchliu,
 Un pee sawahm krukthim peelikt. —
 Kamdeht fawu firsinu. — Stelpets.

Utwadischanahs no tehwijs.

U Deemoidus-Kreemiju aiseedani satam toiseem radeem, mihtem draungeem un labeem possihamneem fihniņas ardeewas un pateizamees par wisu labprahitibu, nihtestibu un ustihibu, to 20 gabus Talsis dshwodami esam baidihufi.

A. Kochins,
ar sawu laukatu draizent.

Schujamahs maschines

wisleelaka iswehle ar jaunakahm islabofchanahm, it ihpafchi preeksh skrohdercem derigas, pahrdohd par lehtakahm zenahm

Lühr & Zimmerthal,

Geksch-Rihgas leelaja smilshu-eela Nr. 7.

Original schujamahs maschines

ar rohtahm un lahjahm djenamas, peedahwa ar galwofchanu

J. Friederichs,
Zelgawa, paleijas-eela Nr. 3.

Zaur scho daru sinamu, ka esmu

Bairisch lehger-alus

pahrdohschanu no teem bruhshcem:

C. L. Kymmel, Rihga
un
M. Kanter, Eleja

par Zelgawu un apgabalu uskehmis un peefohlu scho alu arweenu labi nolehgeretu muzahm un pudelshu.

S. Stellmacher's,
Zelgawa, pastes-eela Nr. 20.

No Preekules pagasta-waldebis teel zaur scho sinams darihis, ka 20. Februar sch. g. pec winas weena muhra skoblas-nama buhwe un apafsch turpat eestatacem nolikhumeem masafshohlihanu tiks atdohta. — 3

Preekules teefas-nama, 20. Janwar 1879.
(Nr. 37.) Pagasta-weg.: Rischjahn Ostel. + + +
(S. W.) Pag.-schiw.: Helbmann.

U

Keisariskas Majestetes, wifas Kreemu walsts Patwaldneeka

u. t. pr. u. t. pr. u. t. pr.
pawehli

teel no Dohbeles aprinta-teefas wifis tee, kam tahdas prafshanas pee 3. Dezember 1878. g. nomirusha, pee Bauftas pilsheta peederiga, Kalnamuischas „Witesnui-schas“ arendatora Theodor Braueri mankibas buhtu, jeh kuri tahdas peenest dohmata, u. skurfemes semneeku likumu-grahmatas § 533. granti zaur scho fludinashamu tahda wifse ushanti un preeksha-azinatati, ka lai wini, ja negribetu sawas reftes un prafshanas saudeht un muhschigu kluzeecham usliktees, lihds 26. Merz s. g. ka weenigam isfleghshanas terminam ar sawahm prafshahanam pee schis teefas ka peenastahs meldejahs, sawas parahdu-grahmatas preeksha-rahda un tad to, kas pehz likuma notifs, bet it ihpafchi isfleghshanas spredumu — nogaida. — 3

Tapat ari teel nomirusha parahdneeki usazinatati, sawus parahdus tai poscha laikā pee schis teefas eemafshat, ja negribetu zest, to likumi usleek.

To buhs eemehroht!

Dohits apafsch Dohbeles aprinta-teefas parafsha un sehgeles Zelgawa, 19. Janwar 1879.
(Nr. 141.) Teefas wahrda:
(S. W.) Sekreteera weem.: J. Mauring.

No Zelgawas pilsheta-magistrates teel zaur scho wifseem Braueri konfures-teesas dalibneekem sinams darihis, ka preeksh tahs konfures-sunmas idalshanas terminsch ir nolikts u. 8. Februar 1879. g., un tadeht teel wifis konfures-teesas dalibneek usazinatati, lai tee peeminetaja termina atnahl pee schis pilshetas-magistrates un janem to wizeem no tahs sunmas nospreeko daku. — 2

Zelgawas raktufti, 12. Janwar 1879. (Nr. 107.)

Kahrla Günthera buhwfohtu plazis

Zelgawa,

S. G. G. Webera un beedra dshflektawa un machinofabrikti, peedahwa jaujus ehweletus un spundetus grihdas-dehlus, kleidimu-dehlus, ka ari kleidimis preeksh ahreenes un eefsheenes, lahju-kehleistes, preebes un egles plantas, dehlus, laies, battus, egles drufas no daschada resnuma un leeluma, pusshliperus, trihs zellu plantas, no 15 lihds 25 tap par ari, lehtus dehgabalus, stalus, daktimus, balti un bruhnt glaseretus, ka ari farjanus neglaseretus krahan-pohdus, ar stufreem un simfehnt, kamimis un zitus gresnumas preeksh pilnigahm krahtahm.

No krohna Leel-Sunafstes pagasta-teefas (Zammjelgawas aprinkti) teel usazinatati wifis, kureem tahdas laikas parahdu prafshanas pee nomirusha Rihstera Leijas-Kroh-djeneeta Zahna Gefalmeela aistahshas mantas buhtu, ka ari tee, kuri nelakim parahda palikufchi, ka diwu mehne-scha laikā un wehlatais lihds 16. Merz sch. g. kuresch par weenigam isfleghshanas terminu nolikts, tee parahdu dowejil sawas prafshanas schē peemelbetu un tee parahdu nehmeji, sawus parahdus usdohtu jeh nomafshatu, jo wehlati neweena parahdu prafshana netiks peenemta un ar parahdu flehpejem pehz likuma darihis. — 3

Krohna Leel-Sunafstes pagasta-teefā, 12. Janwar 1879.
(Nr. 9.) Preekshdetajis: J. Malfit.
(S. W.) Pag.-tees.-schiw.: J. Tennis.

Mangenes-mulshā, 10 werstes no Kuldigas, teel isdohits u. arenti weens

keegelu-zepelis;

turpat war ari buhweht judmalas u. bishweem gadeem pee strauja uhbeena. — 1

U

Keisariskas Majestetes, wifas Kreemu walsts Patwaldneeka

2c. 2c. 2c.

pawehli

teel no Kalnamuischas pagasta-teefas (Hofzumberge Gemeinde-Gericht), Dohbeles aprinkti, eefsch shejenes Widus-Bohgu saimneeka Frik Rihpa konfures leetahin u. Kurfemes semneeku likumu § 493. granti wifis un isfatis, kam no mineta Frik Rihpa kahdas laikas parahdu prafshanas, tapat ari tee, kas tam to parahda buhtu, zaur scho usazinatati, tiklab sawas prafshanas, ka ari mahshanas lihds 17. Februar, ka weenigam tai leeta noliktam isfleghshanas-terminam, sheit usdoht un peerabdiht, jo wehlat pirmee ar sawahm paghefshahanam tiks atwaditi un beidzamee pehz pastahwofshcem likumcem strahpeti. — 3

To lai leek wehra!

Dohits Kalnamuischas pagasta-nama, 13. Janwar 1879.
(Nr. 14.) Preekshdetajis: Briqdeeris.
Rakhu-wed.: M. Schlofsberg.

No Dohbeles pagasta-teefas teel zaur scho sinams darihis, ka 24. Janwar sch. g. Dohbeles Waldehl mahjas 4 labas flanzamas gahwis, 1 schimeta firsē un 1 tambor-rati parahdu preekshshanas deht wairafshohlihanu tiks pahrdohiti.

Dohbeles teefas-nama, 13. Janwar 1879.
(Nr. 8.) Preekshdetajis: C. Feldmann.
(S. W.) Teefas-schiweris: C. Schwan.

Arkli

no kaltas dshfeses.

Aptellechanas teel kuhgtas pee laika pec kalej-meistera

D. Hansberga, Baufta,
Zelgawa pee J. Hansberga, Nefsha nama, pee Ammas-wahrtcem.

Sudmalu ihpafschneek. eewehrojams.

Sudmalu
malamohs afminius,

leelus un masafus, no wislabata Frantschu un Bahzu materiala taistus, tapat ari wifas zitas

Judmalu leetas

pehz aptellechanas apgahda

M. Wischnewsky's,

weenigais agents preeksh Rihgas judmalu-afminiu fabrika, Rihga, kungu-eela Nr. 18.

Zenu pahstatus, judmalu-afminius un afminiu prohwas war dabuhst rebseht.

Kahdas dshintas

mabjas

peezas juhdes no Zelgawas, starp Zelgawu un Schagari, ar 273 puhriweetahm jemes, ir par dshintu pahrdohdamas. Tumas jinas pee S. Alunana Zelgawa, leelaja-eela Nr. 21.

Zaunkundses,

kas grih ihfa laikā schuites zeiknahit un mehru nemt eemahzitees un preeksh femim wifadus prohwas-darbus patafsh. war to atrast Zelgawa, katohi-eela Nr. 33, fehta, jaunaja ehbergi, apafschā.

Peē J. W. Steffenhagen un dehta Zelgawa, nupat tapa gatawa un ir wifas grahmatu-bohdēs dabujama:

Bilniga

Wegza Kurfemes

**Dseefinu un Puhghschamu
grahmata,**

ar rupjeem flaidri brukateem bohstabeem.

Stipira ahdas wahka eefecta ar Hambareem.

Skoblotajs

pehz Deewa prahta.

No

S. Pieventhal.
Mafsa 12 kap.

Dehtahs pee J. W. Steffenhagen un dehta.